

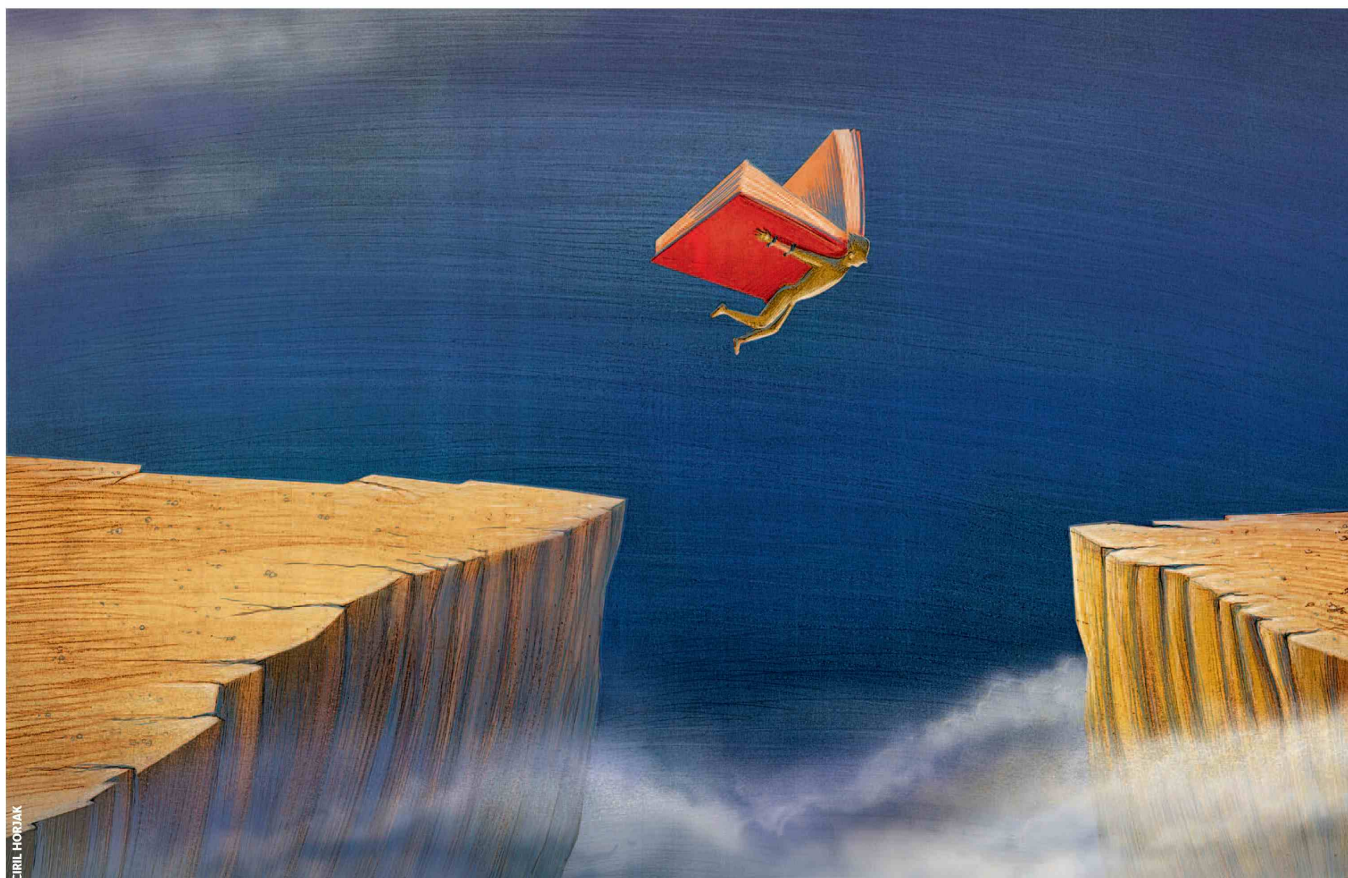
Page: 1

Reach: 57000

Country: SLOVENIA

Size: 680 cm2

1 / 2

Darka Zvonar Predan, novinarka Večera

Rešetke, knjige in druge brige

ŠESTI DAN

Res bi bilo absurdno, če bi morali pred Dnevi knjige, ki jim bo posvečen ves prihodnji teden, zapisati, da je edina slovenska knjigarna v Trstu - zaradi finančne krize, upadanja prodaje in napak, o katerih bi morali temeljito razmisliti tudi sami zamejci - dokončno zaprla svoja vrata. Že tako je pogled na njene spuščene žaluzije dovolj žalosten. To sredo, po obisku dveh ministrov iz Ljubljane, kulturnega in čisto svežega za zamejce, je iz Pahorjevega mesta v zalivu prišlo optimistično sporočilo: Tržaška knjigarna bo ponovno zaživela! Še več, najkasneje do novembra naj bi nastalo Tržaško knjižno središče in z njim podjetje, ki ga bosta upravljali obe tržaški slovenski založbi, Mladika in Založništvo tržaškega tiska. Lepo se sliši, preostanejo samo še umazane podrobnosti, kakršna je denar. In tukaj se, kljub tistim nekaj deset tisoč evrom, ki jih bo projektu namenila slovenska država, optimizem

tudi konča. No, morda malce diši celo po sprenevedanju.

Le dan kasneje je iz Ljubljane prišla novica, da je Mladinska knjiga na dražbi pristala v naročju Učil International, z njo pa še vprašanje, kako je mogoče, da največjo nacionalno knjižno zakladnico kupi založniški palček brez statusa nacionalnega pomena. Lahko bi vedeli: če lahko pivovarne kupujejo največje in najvplivnejše časopise, lahko tudi izdajatelj biografij Damjana Murka in Urške Čepin kupi giganta, ki izdaja slovenske klasike. Politika pa si lahko umije roke z vzdihom, kaj moremo, trg je trg, in z upanjem, da bo novi lastnik, ki zagotovo, kakšna tolažba, ne more biti slabši od prejšnjega, spoštoval javni interes. To pa to – v krajih, kjer sta se javni in nacionalni interes doslej izkazala le kot priročni kategoriji za zlorabljanje. Poreče kdo, da primerjava s časopisi ni čisto prava in da se je država založbam odrekla z večjo lahkoto

Page: 1

Reach: 57000

Country: SLOVENIA

Size: 680 cm2

2 / 2

kot medijskim hišam, kjer je tudi po osamosvojitvi ostala vplivna lastnica, kljub temu da so bile te uradno privatizirane in so postale zasebne delniške družbe. Saj vemo, kako je šlo: mali delničarji so ob nezanimljivem trudu države, da bi se to zgodilo, delnice kmalu prodali, v nizu nepreglednih, s politično in ideološko preračunljivostjo podprtih (pre)prodaj pa je država poskrbela, da so deleže kupili politično sprejemljivi lastniki. Da bi bili vodilni časopisi zdaj zaradi neuspešnega poskusa menedžerskega prevzema na perverzen način spet v rokah države, ker je prav tam prek njenih bank, lastnic terjatev, končal naš pivovarski lastnik. Toda ali ni bila tudi največja državna založba sprivatizirana na sporen način, ki ga je seveda odobrila država, potem pa prodana cerkvenemu holdingu, da bi se po njegovem krachu spet znašla v rokah države oziroma njenih bank, ti dve pa sta jo zdaj prodali lastniku, ki

mu, ker ne razpolaga z kdove kakšnim kapitalom, nekateri nadevajo pridevnik slamnati?!

Ko bomo v prihodnjem tednu ob Dnevih knjige govorili, kako pomembno je branje, ker krepi svobodo duha, se bo morda kdo spomnil celo na to, da v Ameriki zaporniška industrija načrtuje svoje zmogljivosti po bralski statistiki. Če ta pokaže, da je odstotek desetletnikov, ki ne znajo brati ali berejo zelo slabo, visok, bodo čez desetletje in več potrebni novi zapori, ker imajo namreč slabi bralci veliko možnosti, da se, ko odrastejo, znajdejo za rešetkami. Pri nas takšno načrtovanje seveda ne pride v poštev, človeka pa zamika, da bi se pozanimal, kako in kaj je bilo z branjem tistih pomembnih igralcev z imeni in priimki na imaginarnem, kar povprek ožigosanem trgu, ki so doslej krojili usodo slovenskih knjig in časopisov. Vsaka asociacija na zapor je seveda zgolj naključna. •